

Nr 15.

Av herrar **Carlson** i Herrljunga och **Olausson**, om förhöjning av de värnpliktiges dagavlöning under rekrytutbildningen.

Då 1901 års härordning genomfördes, nedsattes de värnpliktigas dagavlöning under rekrytutbildningen från dåvarande 50 till 20 öre pr dag. Denna åtgärd från statsmakternas sida har med säkerhet i icke ringa mån bidragit att skapa den olust mot värnpliktens fullgörande, som i vida kretsar ute i landet försports och fortfarande är rådande, liksom den ock säkerligen varit en kraftigt medverkande orsak till emigrationen. Nu är å ena sidan sant, att de värnpliktiga icke böra åtnjuta ersättning av allmänna medel i och för fullgörandet av sina medborgerliga plikter mot fosterlandet; men å andra sidan kunna även de värnpliktiga med rätt fordra, att staten för dem gör den uppoffring, som är nödig för deras välbefinnande ute på lägerplatserna. Det torde för en och var vara ganska tydligt och klart, att de värnpliktiga under övningstiden med denna låga ersättning måste göra ekonomiska uppoffringar för att kunna föra en någorlunda dräglig tillvaro efter nutidens fordringar, och hava dessa fordringar ingalunda minskats, utan betydligt ökats därav att lägerplatserna förflyttats in till städerna.

Om ock en del av de värnpliktiga äro nog lyckliga att vara ekonomiskt oberoende och således kunna utan framtida men bestrida dessa utgifter, så torde dock med säkerhet den största delen av de värnpliktiga vara i den ställningen, att de för dessa utgifter nödgas tillgripa antingen sina möjligen gjorda besparingar eller ock att tränga sina ofta fattiga föräldrars hjälp. Alla, som på senare tiden fullgjort sin värnplikt, stå tämligen ense därom, att även för den absolut nyktre och mest sparsamme måste 50 öre anses såsom minimum för hans dagliga utgifter. Under sådana förhållanden torde det vara överensstämmande med billighet och rättvisa, att de värnpliktigas dagavlöning höjes just till detta minimum eller 50 öre pr dag.

Gång efter annan ha också, såsom bekant, röster från olika håll höjts i riksdagen för en reform i antydd riktning utan att dock hittills ha lett till något resultat. Om också denna åtgärd kommer att medföra betydlig ökning i utgifterna för vårt försvar, äro vi dock livligt övertygade därom, att den skattedragande allmänheten skall med ganska stor tillfredsställelse betala denna merutgift, och skulle, såsom vi också tro, denna reform verka därhän, att den värnpliktiga ungdomen med större glädje fullgör sin värnplikt, så har man vunnit ganska mycket därmed. Under senaste valstrid har också detta spörsmål livligt diskuterats ute i bygderna i samband med försvarsfrågan, och ha meningarna varit rätt så eniga därom, att något bör göras härvidlag och göras snart. Då det nu är meningen att antaga ny härordning och ytterligare öka de värnpliktigas övningstid, anse vi för vår del, att man icke längre kan utan att ytterligare skada försvarsviljan hos vårt folk motsätta sig detta krav.

Vi föreslå därför,

att riksdagen måtte besluta, att de värnpliktigas dag-
avlöning skall från och med år 1915 utgå med 50 öre pr dag
även under rekrytutbildningen.

Stockholm den 25 maj 1914.

Herm. Carlson.

Carl L. Olausson